

Kommissorium: Regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter

Region Midtjylland inviterer kommuner, borgere, videninstitutioner, virksomheder og organisationer til samarbejde om at udvikle konkrete løsninger og initiativer, der kan svare på nogle af de store spørgsmål og udfordringer, som Midtjylland står over for.

Regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter skal arbejde med spørgsmålet om, hvad der skal gøre landdistrikter attraktive i fremtiden og hvordan vi opnår det.

Godt 700.000 midtjyder bor i landdistrikter og byer med op til 10.000 indbyggere. Heraf bor ca. 350.000 midtjyder på landet eller i byer med op til 2.000 indbyggere.

Løsninger og initiativer fra regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter indgår i regionens regionale udviklingsstrategi.

1

Udfordringen

Udfordringen opstår som konsekvens af, at flere og flere mennesker bosætter sig i de større byer. Menneskers bevægelse fra land til by flytter ressourcer og tømmer mindre byer og landdistrikter for aktiviteter, liv og funktioner. Funktioner der i mange tilfælde ikke kan opretholdes samfundsøkonomisk med et mere spinkelt befolkningsgrundlag.

Der bliver derfor længere og længere til arbejde, kulturtilbud, uddannelse og sundhed i mange landdistrikter og mindre byer. Hvis den udvikling fortsætter, vokser uligheden i Midtjylland. Så spørgsmålet er, hvad der skal gøre landdistrikter attraktive levesteder i fremtiden og hvordan vi opnår det?

Der er naturligvis også mange gode eksempler på landdistrikter i udvikling. Det er typisk steder, der har evnet at mobilisere stedbundne ressourcer, og hvor menneskene i området selv sørger for, at tingene sker i partnerskab med kommune, andre landsbyer, fonde, region mfl. Og så er der også ressourcer som natur, luft, plads, stilhed, mørke, fællesskab mv. der er aktive tilvalg for de mennesker, der vælger at bosætte sig på i landdistrikterne.

By og land har forskellige kvaliteter og ressourcer, og er gensidigt afhængige. Byerne har brug for ressourcestærke landdistrikter og landdistrikterne har brug for ressourcestærke

byer. Det er et godt udgangspunkt for balance, hvor land og by er ligeværdige og med forskellige vilkår og virkemidler til bæredygtig udvikling.

Afvandringen fra land til by kalder på en dialog om, hvordan den sociale, miljømæssige og økonomiske bæredygtighed øges i landdistrikterne. Og hvad vi ser og drømmer om, der skal gøre landdistrikterne attraktive i fremtiden og hvordan vi opnår det.

Der er behov for stærke partnerskaber, der dels kan understøtte landdistrikternes egne indsatser, og dels kan bringe flere aktører i spil om at skabe løsninger til udviklingen af bæredygtige landdistrikter.

Forummet tager udgangspunkt i følgende arbejdsspørgsmål:

1. Hvordan ser fremtidens landdistrikter ud?
2. Hvordan mobiliserer og styrker vi landdistrikternes ressourcer i endnu højere grad?
3. Hvordan gør vi det nemt for en landsby at realisere en god løsning, som en anden landsby med lignende udfordringer har udviklet?

Arbejdsform

Regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter arbejder i 2. halvår 2024.

Udfordringen kræver, at problemet udforskes fra forskellige perspektiver, inden anbefalinger til initiativer foreligger. Der arbejdes i tre møder:

1. Første møde fokuserer på, hvad vi ved om problemets omfang (data og analyser). Vi får inspirationer og afsøger hvilke spørgsmål det vil være relevant at arbejde videre med.
2. Andet møde fokuserer på at undersøge og perspektivere de forskellige områder, og deres relevans i forhold til udfordringen samt hvem der vil arbejde videre med hvad.
3. Tredje møde fokuserer på anbefalinger til handlingsanvisende løsninger og initiativer.

Til møderne kan der inviteres andre relevante aktører og videnspersoner ind, som kan bidrage med nye vinkler, efter behov.

Når det regionalpolitiske forum har udarbejdet anbefalinger til løsninger og initiativer, beslutter regionsrådet, hvilke løsninger og initiativer Region Midtjylland skal realisere.

Anbefalingerne fra regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter vil ligeledes indgå i den regionale udviklingsstrategi, der sendes i høring i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og i offentlig høring.

Det regionalpolitiske forum sekretariatsbetjenes af regionens administration under ledelse af udviklingsdirektøren.

Deltagere

Regionalpolitisk forum om fremtidens landdistrikter er sammensat af repræsentanter fra kommuner, stat, vidensinstitutioner, erhvervsliv, civilsamfund, organisationer og region.

Deltagerne repræsenterer mange forskellige interesser og facetter med henblik på at få en mangfoldig dialog og diskussion. Listen af deltagere er ikke endelig, idet regionens samarbejdspartnere inviteres til at være med til at pege på flere relevante aktører, når kommissoriet foreligger.

Der vil blive inviteret deltagere fra følgende aktørkreds:

1. Byrådsmedlem (udpeges af KKR Midtjylland)	29. Landsbyfællesskabet Skanderborg Kommune
2. Byrådsmedlem (udpeges af KKR Midtjylland)	30. Forfatter og debattør Lars Olsen
3. Kommunale landdistriktskonsulenter	31. Varme Zoner
4. Landdistrikternes Fællesråd	32. VIA University College Nørre Nissum
5. Lokale Aktionsgrupper	33. Realdania
6. Repræsentanter fra store virksomheder	34. Nordeafonden
7. Repræsentanter fra små og mellemstore virksomheder	35. Aage W. Jensens Fond
8. Selskabet for Fremtidforskning	36. Den Danske Naturfond
9. Teknologirådet	37. Bitten og Mads Clausens Fond
10. Aalborg Universitet	38. By-, Land- og Kirkeministeriet
11. Syddansk Universitet	39. Plan- og Landdistriktsstyrelsen
12. Sociolog Eva Mærsk	40. Folketingspolitikere
13. Arkitektforeningen	41. Oplevelsesøkonom
14. Rural Agency	42. Folkekirken
15. Landboudom	43. Menighedsrådsformand Finn Skaarup
16. Landbrug & Fødevarer	44. Viborg stifts Udvalg for diakoni og socialt arbejde
17. Dagrofa	45. Odin teatret
18. Coop	46. VisitAarhus
19. De Samvirkende Købmænd	47. Gudenå Samarbejdet
20. DGI	48. Forfatter og foredragsholder Signe Wenneberg
21. Steno Diabetes Center	49. Danske Forsamlingshuse
22. Regionshospitalet Gødstrup	50. Samfundsformerne
23. Defactum	51. Regionsrådsmedlem (udpeges af regionsrådet)
24. Kommunal sundhedschef	52. Regionsrådsmedlem (udpeges af regionsrådet)
25. Midttrafik	53. Regionsrådsmedlem (udpeges af regionsrådet)
26. Byens delebil	
27. Kooperativet: Borgerdrevet Købmand	
28. Kooperation	